

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/6/2018
Identifikačné číslo spisu:	1415213541
Dátum vydania rozhodnutia:	21.06.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1415213541.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu D., bývajúceho v B., proti žalovanému Poľnohospodárskemu družstvu Veľká Hradná, a. s., so sídlom vo Veľkej Hradnej 145, IČO: 31 436 641, zastúpenej advokátskou kanceláriou ADVOKÁTI s. r. o., so sídlom v Bratislave, Vájanského nábrežie 5, IČO: 36 715 638, o určení, že bolo porušené predkupné právo, vedenom na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 4 C 39/2016, o návrhu žalobcu na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie sporu vedenom na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 4 C 39/2016 Okresnému súdu Bratislava I n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bánovce nad Bebravou predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh žalobcu na prikázanie sporu inému súdu podľa § 39 ods. 2 C.s.p. z dôvodu vhodnosti. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že je z Bratislavy a rovnako zástupkyňa žalovanej má sídlo v Bratislave. Spor žiadal prikázať Okresnému súdu Bratislava I, resp. inému okresnému súdu so sídlom v Bratislave.

2. Žalovaná s návrhom na prikázanie sporu Okresnému súdu Bratislava I z dôvodu vhodnosti nesúhlasila. Uviedla, že predpokladom prikázania sporu inému súdu v zmysle § 39 ods. 2 C.s.p. je existencia okolností umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie sporu iným ako vecne a miestne príslušným súdom a možno k nemu pristúpiť len vo výnimočných prípadoch. Podľa jej názoru v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre takýto postup. Spor sa týka vecného práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v obvode Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, v ktorom má tiež žalovaná sídlo a vykonáva podnikateľskú činnosť. Prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava I alebo inému okresnému súdu v Bratislave by bolo v rozpore s vhodnosťou, hospodárnosťou a rýchlosťou konania a došlo by ním iba k presunu zaťaženia cestovania na žalovanú.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“) na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne

nadriadený príslušnému súdu (Okresný súd Bánovce nad Bebravou) a súdu, ktorému sa má spor prikázať (Okresný súd Bratislava I). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

4. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka civilného procesu na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákona definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného procesu alebo jeho zrýchlenia. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že spor prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

5. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia § 39 ods. 2 C.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania. Pritom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie vecí.

6. Pri delegácii z dôvodu vhodnosti treba vždy vziať na zreteľ aj predmet konania a to, či sa miestna príslušnosť súdu v danom konaní neriadi ustanoveniami Civilného sporového poriadku o výlučnej miestnej príslušnosti; zákonodarca totiž úpravou výlučnej miestnej príslušnosti vyjadril zámer, aby sa konanie o určitých sporoch neuskutočňovalo na súde, ktorého miestna príslušnosť by bola daná všeobecnými kritériami (§ 13 a nasl. C.s.p.), alebo by vyplývala z možnosti účastníka konania zvoliť si spomedzi dvoch miestne príslušných súdov (§ 19 C.s.p.), alebo aby vec prejednal a rozhodol práve ten súd, ktorého príslušnosť zákon stanovil odlišne podľa osobitných kritérií, ktorým z hľadiska miestnej príslušnosti priznal prioritu.

7. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, že v danom prípade ide o spor týkajúci sa vecného práva k nehnuteľnostiam, v ktorom sa miestna príslušnosť riadi ustanoveniami Civilného sporového poriadku o výlučnej miestnej príslušnosti, konkrétne § 20 písm. a/ C.s.p., podľa ktorého namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd, v ktorého obvode je nehnuteľnosť, ak sa spor týka vecného práva k nej. V danom prípade je výlučne miestne príslušný súd, v ktorého obvode sa nachádzajú nehnuteľnosti, vo vzťahu ku ktorým sa žalobca domáha ochrany svojho vecného predkupného práva, t. j. Okresný súd Bánovce nad Bebravou, ako to ustálil aj Krajský súd v Trenčíne uznesením zo 14. marca 2016 sp. zn. 6 NcC 6/2016. Preto dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednania veci iným než príslušným súdom.

8. V danom prípade žalobca odôvodňuje vhodnosť ním navrhovanej delegácie sporu tým, že je z Bratislavy a tu má sídlo aj zástupkyňa žalovanej. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že uvedený dôvod nevykazuje charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Vo všeobecnosti sú okolnosti tohto druhu - teda, že strana sporu nemá bydlisko v obvode miestne príslušného súdu alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti či vynaložiť vyššie výdavky - skôr bežné, a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu. Akceptáciou takéhoto návrhu by došlo k negovaniu procesných ustanovení zákona upravujúcich vecnú a miestnu príslušnosť súdov, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky bol povinný brať na zreteľ aj skutočnosť, že žalovaná s delegovaním sporu inému súdu prejavila nesúhlas.

9. Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C.s.p. a preto návrhu nevyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.